

Ilarion Cocișiu

Contribuții la
etnomuzicologia românească
din prima jumătate a secolului XX

Colecția ANTHROPOS

Inițiator și coordonator Gavril ȚĂRMURE

Carte apărută cu sprijinul

Centrului Județean pentru Cultură Bistrița-Năsăud

ISBN 978-606-8513-52-2

©Editura CHARMIDES / 2014

420041, Bistrița, str. Mihai Eminescu nr. 13

Tel: +40263236257; +40744474252

Editor: Gavril ȚĂRMURE

Coperta: Francisc BAJA

DTP: Dan AMZA

TEARION SOCIETĂ
**CONTRIBUȚII LA
ETNOmuzicologia ROMÂNEASCĂ
DIN PRIMA JUMĂTATE A SECOLULUI XX**

Ediție îngrijită de Constanța Cristescu

CHARMIDES

2014

CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE	5
MOȘTENIREA ETNOMUZICOLOGICĂ A LUI ILARION COCIȘIU	7
LĂUTARII ȘI LĂUTĂRIA	16
UN STRĂIN (ANONIM) DESPRE MUZICA ROMÂNEASCĂ LA ÎNCEPUTUL SECOLULUI AL XIX-LEA.....	30
DESPRE RĂSPÂNDIREA GEOGRAFICĂ A UNUI CÂNTEC DE STEA	40
DESPRE DIALECTUL MUZICAL ARDELEAN.....	64
DESPRE EMISIUNEA VOCALĂ A CÂNTĂREȚILOR ARDELENI.....	170
FOLCLOR MUZICAL DIN TÂRNAVA MARE.....	183

CUVÂNT ÎNAINTE

Volumul de față însumează studiile etnomuzicologice ale lui Ilarion Cocișiu, pasionat culegător și cercetător al folclorului din perioada de pionierat a etnomuzicologiei românești patronată de personalitatea lui Constantin Brăiloiu – prima jumătate a secolului XX. Puține dintre acestea au fost publicate în timpul vieții folcloristului ardelean, majoritatea fiind publicate postum în îngrijirea reputatului etnomuzicolog Tiberiu Alexandru, ca semn de recunoștință față de cel care i-a fost maestru în domeniu și căruia îi păstrează o binemeritată recunoștință.

Volumul de față apare din inițiativa Dr. Gavril Țărmure, managerul Centrului Județean pentru Cultură Bistrița-Năsăud, fiind al doilea volum închinat aceluia mare deschizător de drumuri în domeniul etnomuzicologiei românești, colaborator de nădejde al lui Constantin Brăiloiu la Arhiva de Folclor a Societății Compozitorilor Români. Contribuția sa substanțială la cunoașterea și teaurizarea folclorului românesc din prima jumătate a secolului XX este prezentată succint de subsemnata în studiul ce deschide prezentul volum.

În elaborarea ediției am avut ca ghid modelele de studii îngrijite sub formă de ediții critice ale lui Tiberiu Alexandru – uneori prea critic în notele de subsol, însă demn de maestrul său în evaluarea informației – și recomandările de care am beneficiat din partea regretatului savant în perioada anilor 1993-1994, când, făcând documentare pe fondul manuscris Ilarion Cocișiu conservat în Arhiva Institutului de Etnografie și Folclor „C. Brăiloiu” din București, i-am împărtășit acestuia gândul de a proiecta o ediție de contribuții etnomuzicologice ale lui Ilarion Cocișiu. În acea perioadă, văzând entuziasmul meu în fața tezaurului manuscris rămas de la Ilarion Cocișiu, Tiberiu Alexandru mi-a mărturisit faptul că și el proiecta o ediție critică a studiilor lui Ilarion Cocișiu pe care le-a publicat în diverse reviste și anuare. Atunci am discutat amănunte asupra structurii volumului pe care îl proiectase și mi-a predat un dosar plin de însemnări olografe și dactilograme de care urma să țin seama în lucrul meu, deoarece înțeleptul și minunatul meu sfetnic profesional luase imediat decizia de a-mi preda ștafeta lucrului la valorificarea editorială a moștenirii științifice a lui Ilarion Cocișiu. Am întocmit atunci, sub îndrumarea lui Tiberiu Alexandru, un proiect de valorificare a manuscriselor lui Ilarion Cocișiu și mi-am alcătuit un catalog al manuscriselor pe care doream să le pregătesc pentru publicare.

Inițiativa D-lui Gavril Țărmure de a publica ce se poate publica din contribuția lui Ilarion Cocișiu împlinește în domeniul culturii tradiționale românești o datorie de suflet și de recunoștere în posteritate a aportului deosebit adus etnomuzicologiei de către pasionatul cercetător ardelean. Îi sunt recunoscătoare pentru gestul de înaltă ținută culturală și de veritabil patriotism pe care l-a făcut, acela de a introduce opera etnomuzicologică a lui Ilarion Cocișiu în circuitul editorial contemporan sub egida Centrului Județean pentru Cultură Bistrița-Năsăud, ca o contribuție științifică perenă, de actualitate documentară și de multiple învățăminte.